

2023/2832

15.12.2023

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2023/2832,

13. detsember 2023,

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrust (EL) 2015/1588, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 2 lõiget 1,

olles konsulteerinud riigiabi nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „alusleping“) artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastav riigi poolt antav abi on riigiabi, millest tuleb aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt komisjonile teatada. Aluslepingu artikli 109 kohaselt võib nõukogu siiski kindlaks määrata abi liigid, mis on teatamiskohustusest vabastatud. Vastavalt aluslepingu artikli 108 lõikele 4 võib komisjon võtta vastu määrusi, mis on seotud kõnealuste riigiabi liikidega. Määruses (EL) 2015/1588 otsustas nõukogu kooskõlas aluslepingu artikliga 109, et vähese tähtsusega abi (st ühele ja samale ettevõtjale teatava ajavahemiku jooksul antud abi, mis ei ületa teatavat kindlaksmääratud summat) võib olla üks sellise abi liike. Sellest lähtuvalt ei loeta vähese tähtsusega abi kõigile aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastavaks ning seetõttu ei kohaldata selle suhtes ka teatamismenetlust.
- (2) Komisjon on mitmes otsuses selgitanud aluslepingu artikli 107 lõikes 1 määratletud abi mõistet. Samuti on komisjon esitanud oma tegevuspõhimõtted vähese tähtsusega abi ülemmäära kohta, millest väiksema abi puhul võidakse aluslepingu artikli 107 lõiget 1 mitte kohaldada.
- (3) Komisjoni kogemused riigiabi eeskirjade kohaldamisel ettevõtjate suhtes, kes osutavad üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid aluslepingu artikli 106 lõike 2 tähenduses, on näidanud, et ülemmäär, millest allpool võib sellistele ettevõtjatele antud eeliseid käsitada eelistena, mis ei mõjuta liikmesriikidevahelist kaubandust ja ei moonuta ega ähvarda moonutada konkurentsi, võib mõnel juhul erineda vähese tähtsusega abi ülemmäärast, mis on kehtestatud komisjoni määrusega (EL) 2023/2831 ⁽²⁾. Vähemalt mõned neist eelistest kujutavad endast tõenäoliselt hüvitist üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise seotud lisakulude eest. Pealegi on paljud tegevused, mida võib käsitada üldist majandushuvi pakkuvate teenustena, piiratud territoriaalse kohaldamisalaga. Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 ⁽³⁾ artikli 2 lõike 2 kohaselt tuleks abi, mida antakse üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele, käsitada sellise abina, mis ei mõjuta liikmesriikidevahelist kaubandust ja ei moonuta ega ähvarda moonutada konkurentsi, tingimusel et üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest antava abi kogusumma ei ületa kolme majandusaasta jooksul 500 000 eurot.

⁽¹⁾ ELT L 248, 24.9.2015, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 13. detsembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>).

⁽³⁾ Komisjoni 25. aprilli 2012. aasta määrus (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.4.2012, lk 8).

- (4) Võttes arvesse määruse (EL) nr 360/2012 kohaldamisel saadud kogemusi, on üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest antava abi puhul asjakohane vähese tähtsusega abi eeskirju kohandada, võtmaks arvesse mõningaid kohandusi, mis on tehtud vähese tähtsusega abi määruises (EL) 2023/2831, et tagada järjepidevus, võttes samal ajal arvesse üldist majandushuvi pakkuvate teenuste eriomadusi.
- (5) Samuti on asjakohane suurendada sellise vähese tähtsusega abi ülemmäära, mida võib ühes liikmesriigis anda üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest ühele ettevõtjale kolme aasta jooksul, 750 000 euron. Ülemmäära arvutamisel on arvesse võetud pärast määruse (EL) nr 360/2012 jõustumist toimunud inflatsiooni ja selle hinnangulist muutumist käesoleva määruse kehtivusajal. Ülemmäär on vajalik selleks, et ühtki käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvat meetet ei saaks käsitada liikmesriikidevahelist kaubandust mõjutavana ega konkurentsi moonutavana või moonutada ähvardavana.
- (6) Seejuures tuleks liikmesriigi antud riigiabi arvestada ka juhul, kui seda on täielikult või osaliselt rahastatud liidu vahenditest, mis kuuluvad asjaomase liikmesriigi kontrolli alla. Vähese tähtsusega abi ülemmäärast suuremat abimeedet ei tohiks olla võimalik jagada väiksemateks osadeks, et muuta need osad vastavaks käesoleva määruse tingimustele.
- (7) Aluslepingu konkurentsireeglite kohaselt on ettevõtja igasugune majandustegevusega tegelev füüsilisest või juriidilisest üksust üksus, olenemata tema õiguslikust vormist ja rahastamisviisist⁽⁴⁾. Euroopa Liidu Kohus on selgitanud, et „äriühingus kontrollisolevat omavat üksust“, kes „tegelikult ka seda äriühingut kontrollib, sekkudes otseselt või kaudselt selle juhtimisse“, tuleb käsitada kontrollitava ettevõtja majandustegevuses osalevana. Seega tuleb üksust ennast pidada ettevõtjaks aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses⁽⁵⁾. Euroopa Kohus on otsustanud, et kõiki sama üksuse (õiguslikult või faktiliselt) kontrollitavaid üksusi käsitatakse ühe ettevõtjana⁽⁶⁾.
- (8) Õiguskindluse huvides ja halduskoormuse vähendamiseks tuleks käesolevas määruses esitada selge ja ammendav loetelu kriteeriumidest, mille alusel määrata kindlaks, millal tuleks kahte või enam ühe liikmesriigi ettevõtet käsitada ühe ettevõtjana. Käesoleva määruse tarbeks sobivad kriteeriumid valis komisjon nende hulgast, mida on juba pikka aega edukalt kasutatud sidusettevõtjate määratlemiseks osana väikeste või keskmise suurusega ettevõtjate määratlusest, mis on esitatud komisjoni soovitus 2003/361/EÜ⁽⁷⁾ ja komisjoni määruse (EL) nr 651/2014⁽⁸⁾ I lisas. Kõnealuseid kriteeriume tuleks käesoleva määruse kohaldamisala arvesse võttes kohaldada nii VKEde kui ka suureettevõtjate suhtes ning need peaksid tagama, et sidusettevõtjate rühma käsitatakse vähese tähtsusega abi reegli kohaldamisel ühe ettevõtjana. Ent nagu on tunnistanud aluslepingu artiklis 14, on üldist majandushuvi pakkuvatel teenustel liidu ühistes väärtustes eriline koht ning neil on eriline roll sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse edendamisel. Üldist majandushuvi pakkuvad teenused peaksid vastama võimalikult suures ulatuses kasutajate vajadustele ning liikmesriikidel peaks olema võimalik rahuldada neid vajadusi kõige sobivamal viisil, võttes arvesse iga liikmesriigi eripära, eelkõige sotsiaalteenuste osutamisel. Sel põhjusel ei tohiks käsitada üksteisega seotuna selliseid üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavaid ettevõtteid, millel ei ole üksteisega muud seost peale asjaolu, et igaühel neist on otsene seos ühe või mitme sama avalik-õigusliku asutuse või mittetulundusüksusega. Seepärast tuleks arvesse võtta selliste ettevõtete eriolukorda, mida kontrollib üks või mitu sama avalik-õiguslikku asutust või mittetulundusüksust, milles ettevõtjatel võib olla iseseisev otsustusõigus.

⁽⁴⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 10. jaanuar 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze vs. Cassa di Risparmio di Firenze jt, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, punkt 107.

⁽⁵⁾ Sealsamas, punktid 112 ja 113.

⁽⁶⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 13. juuni 2002, Madalmaal vs. komisjon, C-382/99, EU:C:2002:363.

⁽⁷⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

⁽⁸⁾ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELI aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

- (9) Käesolevat määrust tuleks kohaldada ainult abi suhtes, mis on antud üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest. Abi saavale ettevõtjale tuleks seetõttu teha kirjalikult või elektroonselt ülesandeks osutada üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid, mille jaoks abi antakse. Ülesande andmise dokumendis tuleks ettevõtjat informeerida üldist majandushuvi pakkuvast teenusest, mille jaoks abi antakse, kuid dokument ei pea ilmingimata sisaldama kogu üksikasjalikku teavet, mis on sätestatud komisjoni otsuse 2012/21/EL⁽⁹⁾ artiklis 4.
- (10) Pidades silmas erinorme, mis kehtivad esmatootmise sektorite suhtes, eelkõige põllumajandustoodete esmatootmise ning kalapüügi- ja vesiviljelustoodete esmatootmise suhtes, asjaolu, et nende valdkondade ettevõtjatele tehakse harva ülesandeks osutada üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid, ning riski, et isegi käesolevas määruses sätestatud ülemmäärast väiksemad abisummad võivad siiski vastata aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, ei tohiks käesolevat määrust nende sektorite suhtes kohaldada.
- (11) Võttes arvesse sarnasusi põllumajandustoodete ja mittepõllumajanduslike toodete töötlemise ja turustamise vahel, tuleks käesolevat määrust kohaldada põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise suhtes eeldusel, et täidetud on teatavad tingimused. Sellest tulenevalt ei peeta töötlemiseks ega turustamiseks toote esmamüügiks ettevalmistamist põllumajandusettevõttes, näiteks teravilja koristamist, lõikamist ja peksmist, munade pakkimist jms, ega esmamüüki edasimüüjatele või töötlejatele ning seepärast ei tohiks käesolevat määrust nende tegevusvaldkondade suhtes kohaldada.
- (12) Samuti, võttes arvesse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ja turustamisega seotud tegevuse laadi ning selle tegevuse sarnasust muu töötlemis- ja turustamisetegevusega, tuleks käesolevat määrust kohaldada kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ja turustamisega tegelevate ettevõtjate suhtes, kui on täidetud teatavad tingimused. Sellest tulenevalt ei peeta töötlemiseks ega turustamiseks põllumajandusettevõttes ega pardal tehtavaid toiminguid, mis on vajalikud loomse või taimse saaduse esmamüügiks ettevalmistamiseks, sealhulgas lõikamist, fileerimist või külmutamist, ega esmamüüki edasimüüjatele või töötlejatele ning seepärast ei tohiks käesolevat määrust nende tegevusvaldkondade suhtes kohaldada.
- (13) Euroopa Kohus on otsustanud, et kui liit on vastu võtnud õigusakti, millega kehtestatakse teatavas põllumajandussektoris ühine turukorraldus, siis on liikmesriigid kohustatud hoiduma võtmast meetmeid, mis võivad seda korraldust kahjustada või millega võidakse luua sellest erandeid⁽¹⁰⁾. Seetõttu ei tohiks käesolevat määrust kohaldada sellise abi suhtes, mille suurus on kindlaks määratud põllumajandussektoris turule viidud või sealt ostetud toodete hinna või koguse alusel. Samuti ei tohiks seda kohaldada sellise abi suhtes, mis on seotud kohustusega jagada abi põllumajandussaaduste esmatootjatega. Neid põhimõtteid kohaldatakse ka kalapüügi- ja vesiviljelussektori suhtes.
- (14) Käesolevat määrust ei tohiks kohaldada ekspordiabi ega sellise abi suhtes, mille tingimuseks on kodumaiste kaupade või teenuste kasutamine importtoodete asemel. Eelkõige ei tohiks seda kohaldada abi suhtes, millega rahastatakse turustusvõrgu loomist ja toimimist teistes liikmesriikides või kolmandates riikides. Euroopa Liidu Kohus on otsustanud, et komisjoni määrus (EÜ) nr 1998/2006⁽¹¹⁾ „ei välista igasugust abi, mis võib ekspordi mõjutada, vaid üksnes abi, mille otsene eesmärk on selle vormist sõltumata toetada müügitegevust teises liikmesriigis“, ja et „investeeringutoetus – tingimusel, et see ei ole eksporditud toodete kogusega ühel või teisel kujul põhimõtteliselt või mingi summaga kindlaks määratud – ei ole määruse nr 1998/2006 artikli 1 lõike 1 punkti d tähenduses „abi, mida antakse tegevuseks, mis on seotud ekspordiga“, ega kuulu seega asjaomase sätte kohaldamisalasse, isegi kui toetatud investeeringutega on võimalik arendada eksporditavaid tooteid“⁽¹²⁾. Abi, millest kaetakse messidel osalemise kulusid või uue toote turuletoomiseks või olemasoleva toote teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvale uuele turule viimiseks vajalike uuringute ja nõustamisteenuste kulusid, ei kujuta endast üldjuhul ekspordiabi.

⁽⁹⁾ Komisjoni 20. detsembri 2011. aasta otsus 2012/21/EL Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes (ELT L 7, 11.1.2012, lk 3).

⁽¹⁰⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. detsember 2002, Prantsusmaa vs. komisjon, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, punkt 31.

⁽¹¹⁾ Komisjoni 15. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5).

⁽¹²⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 28. veebruar 2018, ZPT AD vs. Narodno sabranie na Republika Bulgaria jt, C-518/16, ECLI:EU:C:2018:126, punktid 55 ja 56.

- (15) Käesoleva määruse kohaldamisel arvesse võetavat kolmeaastast ajavahemikku tuleks hinnata jooksvalt. Väheste tähtsusega abi andmisel tuleb iga kord arvesse võtta kolmel eelneval aastal antud väheste tähtsusega abi kogusummat.
- (16) Kui ettevõtja tegutseb nii mõnes käesoleva määruse kohaldamisalast välja arvatud sektoris kui ka muudes sektorites või tegevusvaldkondades, tuleks käesolevat määrust kohaldada ka selliste muude sektorite või tegevusvaldkondade suhtes, tingimusel et asjaomane liikmesriik tagab asjakohaste meetmetega, nagu tegevusalade või raamatupidamisarvestuste eristamine, et kohaldamisalast välja arvatud sektoritesse kuuluva tegevuse jaoks väheste tähtsusega abi ei anta. Sama põhimõtet tuleks kohaldada ka siis, kui ettevõtja tegutseb sektorites, mille suhtes kohaldatakse madalamaid väheste tähtsusega abi ülemmäärasid. Kui ettevõtjal ei ole võimalik tagada, et madalamate väheste tähtsusega abi ülemmääradega sektorite tegevuse jaoks antakse väheste tähtsusega abi üksnes nimetatud madalamate ülemmääradeni, tuleks ettevõtja igasuguse tegevuse suhtes rakendada kõige madalamat ülemmäära.
- (17) Tuleks ette näha reeglid, millega välditakse asjakohastes riigiabi määrustes või komisjoni otsustes esitatud abi ülemmääradest möödahiilimist. Samuti tuleks kehtestada selged kumuleerimisreeglid.
- (18) Käesoleva määrusega ei välistata võimalust, et meedet ei käsitata riigiabina aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses muudel kui käesolevas määruses sätestatud põhjustel, näiteks juhul, kui meede vastab turumajanduse tingimustes tegutseva ettevõtja põhimõttele või ei hõlma riigi vahendite ülekandmist. Eriti ei kujuta komisjoni poolt keskselt hallatav liidu toetus, mis ei ole liikmesriigi otsese ega kaudse kontrolli all, endast riigiabi ning seda ei tohiks arvesse võtta selle kindlaksmääramisel, kas käesolevas määruses sätestatud ülemmäära on ületatud.
- (19) Käesolev määrus ei hõlma kõiki selliseid olukordi, kus meede ei pruugi mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ega moonutada või ähvardada moonutada konkurentsi. Võib esineda olukordi, kui abisaaja tarnib kaupu või teenuseid liikmesriigi piiratud piirkonda (näiteks saarepiirkond või äärepoolseim piirkond) ja tõenäoliselt ei meelita ligi kliente teistest liikmesriikidest, ning ei oleks olnud võimalik ette näha, et meetmel on rohkem kui marginaalne mõju piiriülestele investeerimis- või asutamistingimustele. Selliseid meetmeid tuleks analüüsida igal üksikjuhul eraldi.
- (20) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada määruse (EL) 2023/2831 kohaldamist üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavate ettevõtjate suhtes. Liikmesriikidele peaks jääma üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest antava abi puhul vabadus valida käesoleva määruse või määruse (EL) 2023/2831 vahel.
- (21) Euroopa Kohus on Altmarki kohtuotsuses ⁽¹³⁾ kindlaks määranud tingimused, mis peavad olema täidetud, selleks et üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstav hüvitis ei kujutaks endast riigiabi. Nende tingimustega tagatakse, et hüvitis, mis piirdub netokuludega, mida tõhusalt toimivad ettevõtjad on kandnud üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks, ei kujuta endast riigiabi aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Kui need tingimused ei ole täidetud, kujutab hüvitis endast riigiabi, mille võib tunnistada kohaldatavate liidu normide alusel siseturuga kokkusobivaks. Et vältida olukordi, kus käesolevat määrust hakatakse kohaldama Altmarki kohtuotsuses kindlaksmääratud tingimustest möödahiilimiseks või kus käesoleva määruse alusel antud väheste tähtsusega abi mõjutab kaubandust, sest see kumuleerub muude sama ühist majandushuvi pakkuva teenuse eest antud hüvitisega, ei tohiks käesoleva määruse alusel antavat väheste tähtsusega abi kumuleerida muu sama teenuse eest antava hüvitisega, sõltumata sellest, kas see kujutab endast riigiabi vastavalt Altmarki kohtuotsusele või siseturuga kokkusobivat riigiabi käsitlevale otsusele 2012/21/EL või komisjoni teatisele „Euroopa Liidu raamistik riigiabi jaoks, mida antakse avalike teenuste eest makstava hüvitisena“ ⁽¹⁴⁾.

⁽¹³⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 24. juuli 2003, Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg vs. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH ja Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, punktid 88–93.

⁽¹⁴⁾ Komisjoni teatis „Euroopa Liidu raamistik riigiabi jaoks, mida antakse avalike teenuste eest makstava hüvitisena“ (2011) (ELT C 8, 11.1.2012, lk 15).

- (22) Läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja tõhusa järelevalve huvides tuleks käesolevat määrust kohaldada ainult sellise vähese tähtsusega abi suhtes, mille täpne brutotoetusekvivalent on võimalik eelnevalt välja arvutada ilma riskihindamist tegemata (edaspidi „läbipaistev vähese tähtsusega abi“). Selline täpne arvutus on võimalik teha näiteks toetuste, intressitoetuste, ülempiiriga maksusoodustuste ja muude sellise ülempiiriga vahendite puhul, tagades sellega asjaomase ülemmäära piiresse jäämise. Ülempiiri kindlaksmääramine tähendab, et kuni täpse abisumma selgumiseni peab liikmesriik selliste meetmete puhul eeldama abisumma võrdumist ülempiiriga, et saaks tagada eri abimeetmete kogusumma jäämise käesolevas määruses sätestatud ülemmäära piiresse ja kohaldada kumuleerimisreegleid.
- (23) Läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja vähese tähtsusega abi ülemmäära õige kohaldamise huvides peaksid kõik liikmesriigid kasutama antud abi kogusumma arvutamiseks ühesugust arvutusmeetodit. Arvutamise hõlbustamiseks tuleks abisummad, mida ei anta rahas, arvestada ümber brutotoetusekvivalentiks. Kui läbipaistvat abi ei maksta toetusena või mitmes osas, tuleb brutotoetusekvivalenti arvutamisel kasutada abi andmise ajal kehtinud turuintressimäärasid. Riigiabi eeskirjade ühtse, läbipaistva ja hõlpsa kohaldamise hõlbustamiseks tuleks käesoleva määruse tähenduses turumääradena käsitada viitemäärasid, mis on kehtestatud kooskõlas komisjoni teatisega viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta ⁽¹⁵⁾.
- (24) Laenuna antavat abi, sealhulgas laenu kujul riskifinantseerimismeetmena antavat vähese tähtsusega abi, tuleks pidada läbipaistvaks vähese tähtsusega abiks, kui brutotoetusekvivalent on arvutatud vastavalt toetuse andmise ajal kehtinud turuintressimääradele. Lühiajaliste väikelaenude käsitlemise lihtsustamiseks tuleks ette näha selged reeglid, mida on lihtne kohaldada ja milles võetakse arvesse nii laenu suurust kui ka kestust. Laene, mille tagatis katab vähemalt 50 % laenust ja mis ei ületa 3 750 000 eurot viieks aastaks või 1 875 000 eurot kümneks aastaks, võib käsitada laenudena, mille brutotoetusekvivalent ei ületa vähese tähtsusega abi ülemmäära. Selline hinnang põhineb komisjoni kogemustel ja võtab arvesse pärast määruse (EL) nr 360/2012 jõustumist toimunud inflatsiooni ja inflatsiooni hinnangulist arengut käesoleva määruse kohaldamise ajal. Kuivõrd ettevõtjate puhul, kes ei pruugi olla võimalised laenu tagasi maksma (näiteks seetõttu, et ettevõtja suhtes on algatatud kõiki võlakohustusi hõlmav maksejõuetusmenetlus või kuna ta vastab kriteeriumidele, mis on siseriikliku õigusega kehtestatud, et algatada võlausaldajate taotlusel kõiki võlakohustusi hõlmav maksejõuetusmenetlus), on brutotoetusekvivalenti keerukas kindlaks määrata, ei peaks seda reeglit selliste ettevõtjate suhtes kohaldama.
- (25) Kapitalisüstina antavat abi tuleks käsitada läbipaistva vähese tähtsusega abina vaid juhul, kui riigi kapitalisüsti kogusumma ei ületa vähese tähtsusega abi ülemmäära. Abi, mida antakse vastavalt riskifinantseerimissuunistele ⁽¹⁶⁾ riskifinantseerimismeetmena omakapitali- või kvaasiomakapitali investeringu vormis, võib käsitada läbipaistva vähese tähtsusega abina vaid juhul, kui asjaomase meetme raames antava kapitali summa ei ületa vähese tähtsusega abi ülemmäära.
- (26) Tagatistena antavat abi, sealhulgas tagatiste kujul riskifinantseerimismeetmena antavat vähese tähtsusega abi, tuleks käsitada läbipaistvana juhul, kui brutotoetusekvivalenti arvutamisel on aluseks võetud *safe-harbour* preemiad, mis on sätestatud asjaomast tüüpi ettevõtjaid käsitlevas komisjoni teatises ⁽¹⁷⁾. Käesoleva määrusega tuleks ette näha selged reeglid, milles võetakse arvesse nii tagatise aluseks oleva laenu suurust kui ka tagatise kestust. Selgete reeglite kehtestamine peaks aitama lihtsustada selliste lühiajaliste tagatiste käsitlemist, millega tagatakse kuni 80 % suhteliselt väikesest laenust, mille puhul laenuandja ja tagatise andja kannavad kahju proportsionaalselt ja samadel tingimustel ning laenusaaaja väljastatud võlakirjade alusel antud laenu sissenõudmise korral vähendatakse laenuandja ja tagatise andja kahju saadava netotulu arvel proportsionaalselt. Neid reegleid ei tuleks kohaldada juhul, kui tegemist

⁽¹⁵⁾ Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta (ELT C 14, 19.1.2008, lk 6).

⁽¹⁶⁾ Komisjoni teatis „Suunised riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi kohta“ (ELT C 508, 16.12.2021, lk 1).

⁽¹⁷⁾ Näiteks komisjoni teatis EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes (ELT C 155, 20.6.2008, lk 10).

on sellise tehingu tagamisega, mis ei ole laen, näiteks aktsiatehingute tagamine. Tuginedes komisjoni kogemustele ning võttes arvesse inflatsiooni, mis on toimunud pärast määruse (EL) nr 360/2012 jõustumist, ja inflatsiooni hinnangulist arengut käesoleva määruse kehtivusajal, tuleks tagatist käsitleda tagatisena, mille brutotoetusekvivalent ei ületa vähese tähtsusega abi ülemmäära, kui i) tagatis ei moodusta tagatud laenust üle 80 %, ii) tagatud summa ei ületa 5 625 000 eurot ning iii) tagatise kestus ei ületa viit aastat. Sama kehtib juhul, kui i) tagatis ei moodusta tagatud laenust üle 80 %, ii) tagatud summa ei ületa 2 813 036 eurot ning iii) tagatise kestus ei ületa kümnet aastat.

- (27) Lisaks võivad liikmesriigid kasutada tagatise brutotoetusekvivalenti arvutamiseks meetodikat, millest on komisjonile teatatud mõne muu sel ajal riigiabi valdkonnas kehtinud komisjoni määruse alusel ja mille komisjon on heaks kiitnud garantiiteatise⁽¹⁸⁾ või mõne hilisema teatisega kooskõlas olevana. Liikmesriigid võivad seda teha üksnes juhul, kui heakskiidetud meetodikas käsitletakse sõnaselgelt sellist liiki tagatise ja nendega seotud tehinguid, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust.
- (28) Liikmesriigi esitatud teate alusel peaks komisjon uurima, kas meetme puhul, mis ei ole toetus, laen, tagatis, kapitalisüst, omakapitali- või kvaasiomakapitali investeringu vormis riskifinantseerimismeede, ülempiiriga maksusoodustus ega muu sellise ülempiiriga vahend, jääb brutotoetusekvivalent vähese tähtsusega abi ülemmäära piiresse ning kas abimeetme suhtes võib seega kohaldada käesolevat määrust.
- (29) Komisjoni ülesanne on tagada riigiabi eeskirjade järgimine ja nende kooskõla Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõttega. Liikmesriigid peaksid selle ülesande täitmisele kaasa aitama seeläbi, et neil on paika pandud vajalikud töövahendid, millega tagatakse, et vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel ühele ettevõtjale üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei ületaks üldist lubatud ülemmäära. Liikmesriigid peaksid tegema antud abi üle järelevalvet, et tagada käesolevas määruses sätestatud ülemmäärast ja kumuleerimiseeskirjadest kinnipidamine. Järelevalvekohustuse täitmiseks peaksid liikmesriigid esitama antud vähese tähtsusega abi kohta igakülgset teavet riigi või liidu tasandi keskregistris hiljemalt alates 1. jaanuarist 2026 ning kontrollima, et uus abi ei ületaks käesolevas määruses sätestatud ülemmäära. Keskregister aitab vähendada ettevõtjate halduskoormust. Käesoleva määruse kohaselt ei pea ettevõtjad enam jälgima ega deklareerima muud saadud vähese tähtsusega abi alates sellest ajast, kui keskregister sisaldab andmeid kolme aasta pikkuse ajavahemiku kohta. Käesoleva määruse kohaldamisel põhineb käesolevas määruses sätestatud ülemmäärast kinnipidamise kontroll üldjuhul keskregistri sisalduval teabel.
- (30) Iga liikmesriik võib luua oma riikliku keskregistri. Olemasolevaid riiklike keskregistreid, mis vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele, võib jätkuvalt kasutada. Komisjon loob liidu tasandil keskregistri, mida liikmesriigid saavad kasutada alates 1. jaanuarist 2026.
- (31) Võttes arvesse, et halduskoormus ja regulatiivsed takistused on enamiku VKEde jaoks probleem ning et komisjon on seadnud eesmärgiks vähendada aruandlusnõuetest tulenevat koormust 25 %, ⁽¹⁹⁾ tuleks mis tahes keskregister luua nii, et see vähendaks halduskoormust. Liidu tasandi keskregistri ja riiklike keskregistrite loomisel ja käitamisel võib võrdlusalusena kasutada häid haldustavasid, näiteks ühtse digivärava määruses ⁽²⁰⁾ sätestatud tavasid.

⁽¹⁸⁾ Komisjoni teatis EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes (ELT C 155, 20.6.2008, lk 10).

⁽¹⁹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „VKEd abipakett“ (COM(2023) 535 final).

⁽²⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

- (32) Läbipaistvusreeglite eesmärk on tagada eeskirjade parem täitmine, suurem aruandekohustus, vastastikune hindamine ja lõppkokkuvõttes avaliku sektori kulutuste suurem tulemuslikkus. Abisaaja nime avaldamine keskregistris teenib õigustatud läbipaistvushuvi, kuna nii antakse üldsusele teavet liikmesriigi vahendite kasutamise kohta. See ei mõjuta põhjendamatult abisaajate õigust nende isikuandmete kaitsele, kui isikuandmete keskregistris avaldamine toimub kooskõlas liidu andmekaitse-eeskirjadega⁽²¹⁾. Liikmesriikidel peaks olema võimalus konkreetsed kanded pseudonüümida, kui see on vajalik liidu andmekaitse-eeskirjade järgimiseks.
- (33) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada tingimused, mille kohaselt ei saa ühtki käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvat meedet käsitada liikmesriikidevahelist kaubandust mõjutavana ega konkurentsi moonutavana või moonutada ähvardavana. Seetõttu peaks käesolevat määrust kohaldama ka enne selle jõustumist antud abi suhtes, kui kõik selles sätestatud tingimused on täidetud. Samamoodi tuleks ajavahemikul 29. aprillist 2012 kuni 31. detsembrini 2023 antud toetust, mis vastas määruse (EL) nr 360/2012 kriteeriumidele, lugeda aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastatuks.
- (34) Pidades silmas seda, kui tihti on üldiselt vaja olnud riigiabi põhimõtteid läbi vaadata, peaks käesoleva määruse kohaldamisaeg olema piiratud. Kui määruse (EL) nr 360/2012 kehtivusaeg lõpeb, asendatakse see käesoleva määrusega.
- (35) Kui käesoleva määruse kehtivusaeg lõpeb ja seda ei pikendata, tuleks liikmesriikidele anda käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluva vähese tähtsusega abiga seoses kuus kuud kohanemisaega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse abi suhtes, mida antakse üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele kõigis sektorites, välja arvatud:
- a) abi, mida antakse ettevõtjatele, kes tegelevad kalapüügi- ja vesiviljelustoodete esmatootmisega;
 - b) abi, mida antakse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele, kui abisumma on kindlaks määratud ostetud või turule viidud toodete hinna või koguse alusel;
 - c) abi, mida antakse ettevõtjatele, kes tegelevad põllumajandustoodete esmatootmisega;
 - d) abi, mida ühel järgmistest juhtudest antakse ettevõtjatele, kes tegelevad põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega:
 - i) kui abisumma määratakse kindlaks esmatootjatelt ostetud või kõnealuste ettevõtjate poolt turule lastud toodete hinna või koguse alusel;
 - ii) kui abi antakse tingimusel, et osa abist või kogu abi antakse edasi esmatootjatele;
 - e) abi, mida antakse tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt selline abi, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega;
 - f) abi, mille tingimuseks on kodumaiste kaupade ja teenuste kasutamine importkaupade ja -teenuste asemel.

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

2. Kui ettevõtja tegutseb nii lõike 1 punktis a, b, c või d nimetatud sektoris kui ka ühes või mitmes muus käesoleva määruse kohaldamisalasse kuulavas sektoris või tegevusvaldkonnas, kohaldatakse käesolevat määrust üksnes nende muude sektorite või tegevusvaldkondade jaoks antava abi suhtes, tingimusel et asjaomane liikmesriik tagab asjakohaste meetmetega, nagu tegevusalade või raamatupidamisarvestuste eristamine, et käesoleva määruse kohaldamisalast välja arvatud sektoritesse kuuluva tegevuse jaoks käesoleva määruse alusel vähese tähtsusega abi ei anta.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „põllumajandustooted“ – aluslepingu I lisas loetletud tooted, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1379/2013 ⁽²²⁾ kohaldamisalasse kuuluvad kalapüügi- ja vesiviljelustooted;
- b) „põllumajandustoodete esmatootmine“ – aluslepingu I lisas loetletud põllundus- ja loomakasvatussaaduste tootmine ilma kõnealuste toodete olemust muutva täiendava töötlemiseta;
- c) „põllumajandustoodete töötlemine“ – põllumajandustoodete töötlemine, mille saadus on samuti põllumajandustoode, välja arvatud selline põllumajandusettevõttes toimuv tegevus, mis on vajalik loomse või taimse saaduse esmamüügiks ettevalmistamiseks;
- d) „põllumajandustoodete turustamine“ – põllumajandustoote omamine või väljapanek müügi eesmärgil, müügiks pakkumine, tarnimine või muul viisil turule laskmine, välja arvatud esmatootja esmamüük edasimüüjatele või töötlejatele ja mis tahes tegevus, millega toodet selliseks esmamüügiks ette valmistatakse; esmatootjalt lõpptarbijale müümist käsitatakse põllumajandustoodete turustamisena juhul, kui see toimub selleks ettenähtud eraldi kohas;
- e) „kalapüügi- ja vesiviljelustooted“ – määruse (EL) nr 1379/2013 artikli 5 punktides a ja b määratletud tooted;
- f) „kalapüügi- ja vesiviljelustoodete esmatootmine“ – kõik veeorganismide püügi, kasvatamise või viljelemisega seotud toimingud, samuti põllumajandusettevõttes või pardal tehtavad toimingud, mis on vajalikud loomse või taimse saaduse esmamüügiks ettevalmistamiseks, sealhulgas loikamine, fileerimine või külmutamine, ning esmamüük edasimüüjatele või töötlejatele;
- g) „kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemine ja turustamine“ – kõik toimingud, sealhulgas käitlemine, töötlemine ja ümbertöötamine, mida tehakse pärast lossimist või vesiviljeluse puhul saagikoristust ning mille tulemuseks on töödeldud toode, ning selliste toodete turustamine;
- h) „mittetulundusüksus“ – üksus, mille peamine eesmärk on täita sotsiaalseid ülesandeid ja reinvesteerida teenitud kasumit ning mis tegeleb peamiselt mitteäriilise tegevusega, olenemata selle üksuse õiguslikust staatusest (avalik-õiguslik või eraõiguslik) või rahastamisviisist. Kui selline üksus tegeleb ka äritegevusega, tuleb selle äritegevuse rahastamist, kulusid ja tulusid arvestada mitteäriilisest tegevusest eraldi;

2. „Üks ettevõtja“ – käesoleva määruse tähenduses kõik ettevõtted, kelle vahel on vähemalt üks järgmistest suhetest:

- a) ettevõttel on teises ettevõttes aktsionäride või osanike hälteenamus;
- b) ettevõttel on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtte haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
- c) ettevõttel on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1379/2013 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 1).

- d) üks ettevõtte, mis on teise ettevõtte aktsionär või osanik, kontrollib kõnealuse teise ettevõtte teiste aktsionäride või osanikega sõlmitud kokkuleppe alusel üksi enamikku selle teise ettevõtte aktsionäride või osanike hääleõigustest.

Üheks ettevõtjaks peetakse ka ettevõtteid, mis on punktides a–d kirjeldatud suhtes ühe või enama muu ettevõtte kaudu. Ettevõtteid, mis osutavad üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid ja millel ei ole üksteisega muud seost peale asjaolu, et igapähe neist on otsene seos ühe või mitme sama avalik-õigusliku asutuse või mittetulundusüksusega, ei käsitata siiski käesoleva määruse kohaldamisel ühe ettevõtjana.

Artikkel 3

Vähese tähtsusega abi

1. Kui ettevõtjatele üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest antav abi vastab kõikidele käesolevas määruses sätestatud tingimustele, ei loeta seda kõikidele aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastavaks ja seetõttu ei kohaldata selle suhtes aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohast teatamiskohustust.
2. Liikmesriigi poolt ühele üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavale ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei või mis tahes kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 750 000 eurot.
3. Vähese tähtsusega abi andmise ajana käsitatakse aega, mil ettevõtja omandab kohaldatavate siseriiklike õigusaktide alusel seadusliku õiguse seda abi saada, sõltumata kuupäevast, mil vähese tähtsusega abi ettevõtjale välja maksti.
4. Lõikes 2 sätestatud ülemmäär kehtib sõltumata vähese tähtsusega abi liigist ja eesmärgist ning olenemata sellest, kas liikmesriigi antud abi on täielikult või osaliselt rahastatud liidu vahenditest.
5. Lõikes 2 sätestatud ülemmäära kohaldamiseks väljendatakse abi rahalise toetusena. Kõik kasutatud arvud on väljendatud brutosummadena, millest ei ole maha arvatud makse ega muid tasusid. Kui abi antakse muus vormis kui toetus, loetakse abi suuruseks abi brutotoetusekvivalent.
6. Mitmes osas makstava abi väärtus diskonteeritakse selle andmise aja väärtuseni. Diskonteerimisel kasutatakse intressimäärana abi andmise ajal kohaldatavat diskontomäära.
7. Kui üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest uuesti vähese tähtsusega abi andmine tooks kaasa lõikes 2 sätestatud ülemmäära ületamise, siis selle uue abi suhtes käesolevat määrust kohaldada ei või.
8. Ühinemiste ja omandamiste puhul võetakse otsustades, kas uuele või omandavale ettevõtjale antav uus vähese tähtsusega abi ületab lõikes 2 sätestatud ülemmäära, arvesse kõigile ühinevatele ettevõtjatele eelnevalt antud vähese tähtsusega abi kogusummat. Enne ühinemist või omandamist seaduslikult antud vähese tähtsusega abi on jätkuvalt seaduslik.
9. Kui üks ettevõtja jaguneb kaheks või enamaks eraldi ettevõtjaks, määratakse enne jagunemist antud vähese tähtsusega abi sellest kasu saanud ettevõtjale, st põhimõtteliselt ettevõtjale, kes võtab üle tegevused, mille jaoks vähese tähtsusega abi kasutati. Kui selline määramine ei ole võimalik, jagatakse vähese tähtsusega abi proportsionaalselt uute ettevõtjate omakapitali arvestusliku väärtuse alusel ettevõtja jagunemise tegelikul kuupäeval.

Artikkel 4

Brutotoetusekvivalenti arvutamine

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult niisuguse abi suhtes, mille brutotoetusekvivalenti on võimalik eelnevalt täpselt välja arvutada ilma riskihindamist tegemata (edaspidi „läbipaistev vähese tähtsusega abi“).

2. Toetuste või intressitoetustena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina.
3. Laenudena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina, kui
 - a) abisaaja suhtes ei ole algatatud kõiki võlakohustusi hõlmavat maksejõuetusmenetlust ning ta ei vasta kriteeriumidele, mis on siseriikliku õigusega kehtestatud kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamiseks võlausaldajate soovil. Suurettevõtjate puhul peab abisaaja seisund olema võrreldav vähemalt krediitireitinguga B–, ning kas
 - b) laen on tagatud tagatisega, mis katab vähemalt 50 % laenust, ning laenu summa on 3 750 000 eurot viieks aastaks või 1 875 000 eurot kümneks aastaks; kui laen on nimetatud summadest väiksem või seda antakse lühemaks kui vastavalt viie või kümne aasta pikkuseks ajavahemikuks, arvutatakse selle brutotoetusekvivalent vastava protsendina käesoleva määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäärast, või
 - c) brutotoetusekvivalent on arvutatud vastavalt toetuse andmise ajal kehtinud viitemäärale.
4. Kapitalisüstina antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina vaid juhul, kui riigi kapitalisüsti kogusumma ei ületa artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäära.
5. Abi, mida antakse riskifinantseerimismeetmetena omakapitali- või kvaasiomakapitali investeringute vormis, tohib pidada läbipaistvaks vähese tähtsusega abiks vaid juhul, kui ühele ettevõtjale antav kapital ei ületa artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäära.
6. Tagatisena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina, kui
 - a) abisaaja suhtes ei ole algatatud kõiki võlakohustusi hõlmavat maksejõuetusmenetlust ning ta ei vasta kriteeriumidele, mis on siseriikliku õigusega kehtestatud kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamiseks võlausaldajate soovil. Suurettevõtjate puhul peab abisaaja seisund olema võrreldav vähemalt krediitireitinguga B–, ning kas
 - b) tagatis ei moodusta tagatud laenust ühelgi ajahetkel üle 80 %, laenuandja ja tagatise andja kannavad kahju proportsionaalselt ja samadel tingimustel, laenusaaaja väljastatud võlakirjade alusel antud laenu sissenõudmise korral vähendatakse laenuandja ja tagatise andja kahju saadava netotulu arvel proportsionaalselt ning tagatud summa on kas 5 625 000 eurot ja garantii kestus 5 aastat või on tagatud summa 2 813 036 eurot ja garantii kestus 10 aastat; kui tagatud summa on nimetatud summadest väiksem või tagatis antakse vähem kui vastavalt viie või kümne aasta pikkuseks ajavahemikuks, arvutatakse nimetatud tagatise brutotoetusekvivalent vastava protsendina artikli 3 lõikes 2 sätestatud asjaomasest ülemmäärast, või
 - c) brutotoetusekvivalenti arvutamisel on aluseks võetud *safe-harbour* preemiad, mis on sätestatud komisjoni teatises, või
 - d) enne kohaldamist
 - i) on tagatise brutotoetusekvivalenti arvutamise meetodikast komisjonile teatatud mõne muu sel ajal riigiabi valdkonnas kehtinud komisjoni määruse alusel ja komisjon on selle heaks kiitnud garantiiteatise või mõne hilisema teatisega kooskõlas olevana ning
 - ii) meetodikas käsitletakse sõnaselgelt sellist liiki tagatise ja nendega seotud tehinguid, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust.
7. Muude vahenditena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina tingimusel, et asjaomase vahendiga nähakse ette ülempiir, mis tagab, et käesoleva määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäära ei ületata.

Artikkel 5

Kumuleerimine

1. Käesoleva määruse alusel antavat vähese tähtsusega abi võib kumuleerida muude vähese tähtsusega abi käsitlevate määruste ⁽²³⁾ alusel antud vähese tähtsusega abiga.
2. Käesoleva määruse kohast vähese tähtsusega abi ei või kumuleerida ühegi hüvitisega, mida antakse samade üldist majandushuvi pakkuvate teenuste eest, sõltumata sellest, kas hüvitis kujutab endast riigiabi või mitte.
3. Käesoleva määruse kohaselt antavat vähese tähtsusega abi ei või kumuleerida samade abikõlblike kulude või samade riskifinantseerimisemeetmete toetuseks antava riigiabiga, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületab abi kõrgeima asjaomase ülemmäära või abisumma, mis on iga juhtumi iseärasusi arvestades kindlaks määratud grupierandi määruse või komisjoni otsusega. Sellist vähese tähtsusega abi, mida ei anta kindlate abikõlblike kulude katteks või mis ei tulene sellistest kuludest, võib kumuleerida muu riigiabiga, mida antakse grupierandi määruse või komisjoni otsuse alusel.

Artikkel 6

Järelevalve ja aruandlus

1. Liikmesriigid tagavad, et alates 1. jaanuarist 2026 kantakse teave üldist majandushuvi pakkuvate teenuste eest antava vähese tähtsusega abi kohta liikmesriigi või liidu tasandi keskregistrisse. Keskregistrisse kantava teabe hulgas on abisaaja andmed, abisumma, abi andmise kuupäev, abi andev asutus, abi rahastamise vahend ja asjaomane sektor Euroopa Liidu majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori („NACE klassifikaator“) alusel. Keskregister luuakse sellisena, et üldsusel on teabele lihtne juurde pääseda ja et samal ajal on tagatud liidu andmekaitse-eeskirjade järgimine, sealhulgas vajaduse korral konkreetsete kannete pseudonüümimise kaudu.
2. Liikmesriigid kannavad lõikes 1 esitatud teabe asjaomase liikmesriigi ametiasutuste antud vähese tähtsusega abi kohta keskregistrisse 20 tööpäeva jooksul pärast abi andmist. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et tagada keskregistris sisalduvate andmete täpsus.
3. Liikmesriigid säilitavad vähese tähtsusega abi kohta registrisse kantud teavet kümme aastat alates abi andmise kuupäevast.
4. Liikmesriik annab käesoleva määruse kohaselt uut vähese tähtsusega abi üksnes pärast seda, kui ta on kontrollinud, et uus vähese tähtsusega abi ei suurenda asjaomasele ettevõtjale antud vähese tähtsusega abi kogusummat üle käesoleva määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäära ning et kõik käesolevas määruses kehtestatud tingimused on täidetud.
5. Liikmesriigid, kes kasutavad oma liikmesriigi keskregistrit, esitavad komisjonile koondandmed eelmisel aastal antud vähese tähtsusega abi kohta iga aasta 30. juuniks. Koondandmete hulgas on abisaajate arv, antud vähese tähtsusega abi kogusumma ja antud vähese tähtsusega abi summa sektorite kaupa (vastavalt NACE klassifikaatorile). Esimesed andmed esitatakse 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2026 antud vähese tähtsusega abi kohta. Liikmesriigid võivad esitada komisjonile andmeid varasemate perioodide kohta, kui koondandmed nende kohta on olemas.
6. Komisjoni kirjaliku taotluse korral esitab asjaomane liikmesriik 20 tööpäeva või taotluses kehtestatud pikema tähtaja jooksul komisjonile kogu teabe, mida komisjon peab vajalikuks, et teha kindlaks, kas käesoleva määruse tingimused on täidetud, ja eelkõige ettevõtjale käesoleva määruse või mõne muu vähese tähtsusega abi määruse alusel antud vähese tähtsusega abi kogusumma.

⁽²³⁾ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9), komisjoni 27. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.6.2014, lk 45) ja määrus (EL) 2023/2831.

*Artikkel 7***Üleminekusätted**

1. Käesolevat määrust kohaldatakse enne selle jõustumist antud abi suhtes, kui see abi vastab käesoleva määruse tingimustele.
2. Vähesse tähtsusega üksikabi, mis on antud ajavahemikul 29. aprillist 2012 kuni 31. detsembrini 2023 ja mis vastab määruses (EL) nr 360/2012 sätestatud tingimustele, ei loeta aluslepingu artikli 107 lõike 1 kõikidele tingimustele vastavaks, mistõttu selle abi suhtes ei kehti aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustus.
3. Kui käesoleva määruse kehtivusaeg möödub, võib selle tingimustele vastavat vähesse tähtsusega abi anda õiguspäraselt veel kuue kuu jooksul.
4. Kuni keskregister hakkab toimima ja hõlmab kolme aasta pikkust ajavahemikku, teeb liikmesriik, kes kavatses ettevõtjale anda käesoleva määruse kohaselt vähesse tähtsusega abi, asjaomasele ettevõtjale kirjalikult või elektroonselt teatavaks abi summa (brutotoetusekvalendina) ja selle, et abi on vähesse tähtsusega, viidates otse käesolevale määrusele. Kui käesoleva määruse kohaselt antakse abikava alusel vähesse tähtsusega abi erinevatele ettevõtjatele ja kui selle kava raames makstakse kõnealustele ettevõtjatele erineva suurusega üksikabi, võib asjaomane liikmesriik teatamiskohustuse täitmiseks teatada ettevõtjatele summa, mis vastab asjaomase abikava raames makstava abi maksimumsummale. Sellistel juhtudel kasutatakse käesoleva määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäärast kinnipidamise kontrollimiseks seda kindlaksmääratud summat. Enne abi andmist palub liikmesriik asjaomasel ettevõtjal kirjalikult või elektroonselt deklareerida mis tahes muu saadud vähesse tähtsusega abi, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust või muid vähesse tähtsusega abi käsitlevaid määrusi ning mida ettevõtja on saanud mis tahes kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul.

*Artikkel 8***Jõustumine ja kohaldamisaeg**

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2024.

Seda kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2030.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. detsember 2023

Komisjoni nimel

president

Ursula VON DER LEYEN